

اگر حادثه کربلا نبود، ما امروز از مبانی و اصول اسلام هم چندان خبری نمی‌داشتیم و شاید فقط نامی از اسلام به گوش ما می‌خورد. این خون مقدس و این حادثه‌ی بزرگ، نه فقط کوچک نشد، کمرنگ نشد، ضعیف نشد، بلکه روزبه‌روز قوی‌تر و برجسته‌تر و اثرگذارتر شد؛ این یک نمونه برجسته است. (۱۳۸۷/۰۲/۱۳) www.basirat.ir

حرف روز تراز منفی صندوق توسعه ملی

حسینی عضو ناظر کمیسیون اقتصادی مجلس در هیئت امنای صندوق توسعه ملی، بعد از بررسی عملکرد این صندوق، بیان کرد: «میزان برداشت از صندوق توسعه ملی توسط دولت بیش از ورودی ناشی از صادرات به صندوق است.» در بررسی وضعیت گذشته و حال صندوق توسعه ملی، توجه به چند نکته حائز اهمیت است.

نکات تحلیلی: ۱- صندوق توسعه ملی در راستای تعدیل فشارهای ناشی از نوسان قیمت نفت بر اقتصاد ملی، با هدف تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و گاز و میعانات گازی و فراورده‌های نفتی به ثروت‌های ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع نفت و گاز و فراورده‌های نفتی تأسیس گردید. ۲- بر اساس قانون پنج‌ساله چهارم توسعه مقرر شد به‌منظور سرمایه‌گذاری و تأمین بخشی از اعتبارات موردنیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آن‌ها به تأیید وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده باشد، تا ۵۰ درصد از این حساب از طریق شبکه بانکی داخلی و بانک‌های ایرانی خارج از کشور، به‌صورت تسهیلات و با تضمین کافی، تخصیص یابد. ۳- با نگاهی به فلسفه وجودی صندوق توسعه ملی در آن برهه زمانی، پی می‌بریم که طراحی آن بسیار به‌جا و منطقی بوده است؛ اما در رعایت قانون برداشت از حساب ذخیره ارزی، سه دولت گذشته ضعیف عمل کردند و عملکرد این صندوق نشان می‌دهد که سیاست‌گذاری برای آن تا حدودی از مسیر خود خارج شده است. یکی از اهداف این صندوق این بود که از منابع آن در عرصه‌های جاری هزینه نشود و از سهم صندوق، بخش خصوصی تقویت گردد تا بتواند پشتوانه تولید کشور باشد. ۴- از آنجا که رقم برداشت از صندوق به‌طور کلی سری طبقه‌بندی شده است؛ موضع‌گیری درباره میزان موجودی صندوق در فرآیند چند سال با حاشیه‌های فراوانی همراه بوده است؛ اما جمع کل بدهی (فقط تسهیلات) دولت به صندوق توسعه ملی به ۷ میلیارد و ۸۶۶ میلیون دلار می‌رسد. البته به‌غیر از تسهیلات، مبالغ درشتی برای زلزله کرمانشاه، سیل و کرونا برداشت شده است.

نکته راهبردی: عملکرد صحیح، دقت و مراقبت در منابع ارزی صندوق در فرآیند چند سال گذشته، امروزه می‌توانست بسیاری از گشایش‌های اقتصادی را در پی داشته باشد. روسیه هم در دوران نخست‌وزیری پوتین در اقدام مشابهی صندوق ذخیره ارزی را در سال ۲۰۰۸ تأسیس کرد که بعدها «الکسی کودرین»، وزیر مالی سابق این کشور درباره این تصمیم راهبردی گفت: «تصمیم رئیس‌جمهور برای تشکیل صندوق ذخیره ارزی روسیه، اقتصاد این کشور را نجات داده است و این صندوق نقش مهمی در بحران اقتصادی ۲۰۰۸-۲۰۰۹ ایفا کرد». (نویسنده: علی قاسمی)

گزارش روز

کدام پیروزی؟!

گزاره خبری: محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان پس از شکست ایالات‌متحده آمریکا در شورای امنیت و رأی نیاوردن پیش‌نویس تمدید تحریم‌های تسلیحاتی کشورمان، در برنامه نگاه یک شبکه اول سیما گفت: «تعدادی از دوستان ما برجام را چند بار کشتند و دفن کردند و تشییع جنازه‌اش را گرفتند، ولی جنازه برجام آمریکا را شکست داد.»

گزاره تحلیلی: گرچه شکست آمریکا در شورای امنیت نشانه روشن از افول قدرت آن است و بیش از پیش این گزاره که تایتانیک آمریکا در حال غرق شدن است را تأیید می‌کند؛ اما مرتبط کردن این شکست آمریکا به برجام و تبدیل توافق هسته‌ای ناکارآمد به‌عنوان عامل پیروزی بر دولت ترامپ که مدت‌هاست بر اساس اظهارات خود آقای ظریف و دیگر مسئولان سیاست خارجی دولت تدبیر و امید، آورده‌اش برای کشور تقریباً هیچ بوده است، جای تعجب و شگفتی دارد! چراکه کافی است تصور کنیم، دونالد ترامپ که پس از عقد توافق هسته‌ای ایران و کشورهای ۵ به‌علاوه یک، راهی کاخ سفید شد، از برجام خارج نشده بود؛ و امروز با ادعاهای واهی خود به‌راحتی هر چه تمام و سازوکاری که حتی حق و تو را برای دیگر اعضای شورای امنیت خنثی کرده بود، مکانیسم ماشه را فعال می‌کرد تا تمام تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان را دوباره فعال کند! خطای دولت جمهوری‌خواه آمریکایی و رئیس‌جمهور آن که خیال می‌کرد می‌تواند با یک‌جانبه‌گرایی به اهداف ضد ایرانی خود دست یابد را نمی‌توان و نباید به حساب کارآمدی برجام گذاشت! فراتر از این، آنچه که موافق و مخالف برجام بر آن اتفاق نظر دارند، خلف وعده‌های آشکار و عدم تحقق عواید برجام برای جمهوری اسلامی ایران، باوجود پایبندی تهران به آن است! اروپایی‌ها که در نشست اخیر با قطعنامه پیشنهادی آمریکا همراهی نکردند، خود به کدام‌یک از تعهدات مندرج در برجام در قبال کشورمان عمل کردند؟ کدام‌یک از تحریم‌هایی که قرار بود در روز اجرایی شدن برجام به‌صورت بالمره لغو شوند، انجام گرفت؟ چرا پس از گذشت چند سال از برجام، همچنان هر روز بر تحریم‌های وضع شده علیه کشورمان از سوی آمریکایی‌ها افزوده می‌شود و کشورهای اروپایی نیز به این تحریم‌ها پایبند هستند؟ (نویسنده: سید فخرالدین موسوی)

خط تحریف

با پنبه سر می‌برند!

روزنامه سازندگی از جمله رسانه‌های وابسته به جریان اصلاح‌طلب است که به دفعات از جو بایدن، با تیتراهی همچون؛ «اتحاد سوسیالیست‌ها و لیبرال‌ها علیه ترامپ» با زیرتیتر «برنی سندرز هم از جو بایدن حمایت کرد»، یا تیتتر «اوبامای دوم» یا «توطئه در کاخ سفید» و... حمایت کرده است. احمد نقیب‌زاده، فعال اصلاح‌طلب نیز اخیراً در مصاحبه با روزنامه آرمان، با حمایت از این نامزد دموکرات، گفته است: «اگر بایدن به ریاست‌جمهوری برسد و به برجام نیز بازگردد یک موفقیت بزرگ نصیب ایران خواهد شد. اگر بایدن به‌عنوان رئیس‌جمهور بعدی آمریکا انتخاب شود و ترامپ در انتخابات شکست بخورد، شاید نیاز به نرمش نیز وجود نداشته باشد. باوجود این، سیاست خارجی ایران دچار یک بی‌سرانجامی شده است. ایران باید شرایط بین‌المللی را درک کند. امروز در عصر دولت ملی به سر می‌بریم و یک دولت برای یک ملت را باید پذیرفت». اینگونه روی‌پزدازی‌ها و ابراز خوشی‌ها از انتخاب بایدن به‌عنوان رئیس‌جمهور بعدی آمریکا حاکی از آن است که بخشی از اصلاح‌طلبان نه‌فقط برای بهبود شرایط اقتصادی چشم‌انتظار کمک غرب هستند، بلکه حتی خود نیز نمی‌توانند موفقیت و پیروزی بیافرینند و برای موفقیت ایران، منتظر هستند تا مردم آمریکا به جو بایدن رأی بدهند و برای ما موفقیت خلق کنند! غافل از این که سابقه نشان می‌دهد که بیشترین تحریم‌های کشورمان در زمان ریاست جمهوری چهره‌های دموکرات روی داده است و اگر جمهوری خواهان با ایران مخاصمه علنی دارند، دموکرات‌ها قصد دارند با پنبه سر ببرند.

مسیری که دیگر از وزارت ارشاد نمی‌گذرد

رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس در خصوص علت واگذاری صدور مجوز فیلم‌های خانگی به صداوسیما، توضیح داد: «در چند مدت اخیر فضای محتوایی برخی از سریال‌های شبکه نمایش خانگی، به سمتی حرکت کرد که گویی هیچ نظارتی بر محتوایی که در این سریال‌ها پرداخته می‌شد، نبود. ضوابط فرهنگی اسلامی- ایرانی در محصولات تولید شده به‌راحتی نادیده گرفته می‌شد و این محتواها سختی با "هنجارهای فرهنگی" و "سلامت فرهنگی جامعه" نداشت.»

آقایهرانی در واکنش به مناقشه ارشاد با صداوسیما بر سر در اختیار گرفتن مسئولیت مجدد صدور مجوز سریال‌های خانگی، گفت: «تکلیف این مسئله کامل روشن شده است و مدیران ارشاد و سازمان سینمایی هم حتی می‌دانند که از این به بعد دیگر مسیر اعطای مجوز به محصولات شبکه نمایش خانگی و نظارت محتوایی بر این محصولات از مسیر ارشاد و زیرمجموعه‌های این وزارتخانه، نمی‌گذرد و تصمیم‌گیری برای اعطای مجوز کاملاً در اختیار سازمان مقررات است.» وی افزود: «مسئولان ارشاد روزهایی که باید از طریق انجام رفتار مسئولانه در قبال محتوای شبکه نمایش خانگی، مانع از رواج ابتذال افسارگسیخته در این شبکه می‌شدند، مسئولیت خود را درست انجام ندادند؛ حالا که این مسئولیت به نهاد دیگری واگذار شده، اصرار بر اینکه همچنان خودشان مرجع صدور مجوز باشند، بی‌فایده است. اگر کار دوباره به ارشاد و سازمان سینمایی واگذار شود، بعید نیست مانند گذشته شاهد رواج عشق‌های مثلثی و یا حتی مربعی در سریال‌های نمایش خانگی باشیم.»

خوابی که تعبیر نشد و راهبردی که به شکست انجامید!

نیوزویک در یادداشتی به قلم «دانیل دیپتیس»، عضو اندیشکده آمریکایی اولویت‌های دفاعی، نوشت: «سیاست فشار حداکثری دوساله‌ای که هوک به اجرا گذاشت، بر پایه یک فرضیه بسیار مبهم بنا نهاده شده بود؛ هرچه که منابع مالی ایران بیشتر ته بکشد، احتمال بیشتری وجود دارد که رهبران این کشور برای دور جدیدی از مذاکرات بر سر میز حاضر شوند. این مذاکرات جدید به نوبه خود به یک توافق جامع‌تر خواهد انجامید که در قالب آن ایران امتیازات بسیار گسترده‌تری به طرف مقابل می‌دهد و از جمله سیاست خارجی چند دهه‌ای خود را به‌طور کامل دگرگون می‌سازد و به قابلیت غنی‌سازی اورانیوم خود پایان می‌دهد. متأسفانه، حامیان تحریم نه‌تنها درباره قدرت قهری واشنگتن اغراق کرده‌اند، بلکه توانایی ایران در زمینه تلافی‌جویی و ایستادگی را دست‌کم گرفته‌اند.» نیوزویک در بخش دیگری از این یادداشت اذعان کرد: «اگر راهبرد فشار حداکثری با هدف وادارسازی ایران به پذیرش تمام و کمال خواسته‌های آمریکا طراحی شده باشد، در آن صورت این راهبرد کاملاً شکست خورده و موجب بالا گرفتن تنش میان دو دشمن شده است، بدون آنکه پایانی برای آن قابل تصور باشد.»

متهم واقعی ترور رفیق حریری کیست؟

«العالم» نوشت: «پس از فرازوفرودهای ۱۵ ساله بررسی پرونده ترور رفیق حریری نخست‌وزیر اسبق لبنان، نتایج این محکمه بین‌المللی با معرفی یک متهم اعلام شد. پس از ترور رفیق حریری در سال ۲۰۰۵ میلادی، ۴ فرضیه در این خصوص نقل محافل بود. ۴ افسر لبنانی در یک مرحله توقیف شدند که نهایتاً از ایشان اعلام برائت شد. در مرحله‌ای دیگر انگشت اتهام متوجه دولت سوریه شد و حتی سعد حریری این گزینه را تأیید کرد؛ اما بعداً از شتاب‌زدگی‌اش در قضاوت عذرخواهی کرد. همچنین فرضیه دست داشتن حزب‌الله در این ماجرا از سوی مخالفان محل تمرکز جدی قرار گرفت که دادگاه امروز، بطلان آن فرضیه و عدم حقایق تبلیغ‌کنندگان آن را روشن کرد و البته فرضیه چهارم و البته جدی نیز در این میان وجود داشت که دست داشتن اسرائیل در این ماجرای خشونت‌بار را مطرح می‌کرد؛ اما هیچ‌گاه در دستور کار بررسی قرار نگرفت. دادگاه امروز، تلاش رسانه‌های غربی، عبری و به‌ویژه عربی وابسته به سعودی متوجه محکوم کردن حزب‌الله در این ماجرا بود. روابط حسنه رهبری حزب‌الله با مرحوم حریری گزینه دست داشتن سازمانی حزب‌الله در ماجرای ترور را نفی می‌کند.»

◀ نقش رسانه‌های خارجی در نوسانات بورسی / «رحمانی فضلی»، وزیر کشور در خصوص نوسانات اخیر بورس گفت: «بازار سرمایه با استقبالی که مردم داشتند، تاکنون گام‌های بلندی را در جذب نقدینگی و هدایت آن بر عهده داشته است. همه بورس‌ها در بعضی از مقاطع دچار نوسانات می‌شوند که این نوسانات باید از طریق کارشناسی و پیش‌بینی‌های لازم جبران شود.» وی ادامه داد: «لازم بود که هماهنگی رسانه‌ای در اینجا انجام شود تا همه رسانه‌ها به‌صورت کارشناسانه و دقیق به بورس بپردازند و از تهییج افکار عمومی پرهیز شود، زیرا خط رسانه‌های خارجی خارج از کشور و ماهواره‌ها در چند روز گذشته، تحریک و تهییج مردم و دعوت آن‌ها برای فروش سهام خود بوده است.» وزیر کشور در همین راستا تأکید کرد: «با توجه به گزارشی که داده شد و با تدابیری که اندیشیده شده، این قضیه به‌دقت و به‌خوبی مدیریت می‌شود.»

◀ ۳ میلیون تن ذرت گم شد! / مدیر تعاونی‌های کشاورزی خبر داد: «انحصار در واردات نهاده‌ها موج می‌زند، به‌طوری‌که حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان در انحصار یک واردکننده خاص است و این افراد نهاده‌ها را به هر قیمتی که دوست داشته باشند، می‌فروشند. مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی هم از گم شدن حدود ۳ میلیون تن نهاده خبر داد. به گفته وی وزارت صمت می‌گوید؛ ۴,۱ میلیون تن ذرت وارد کشور شده، اما وزارت جهاد که مسئول توزیع این نهاده‌هاست، می‌گوید تنها ۹۰۰ هزار تن توزیع شده است.»

◀ الکاظمی: هنوز به کمک آمریکا نیاز داریم / نخست‌وزیر عراق در اظهارنظری خلاف واقع و برخلاف مصوبات قانونی پارلمان عراق در خصوص اخراج سریع نظامیان آمریکایی از این کشور، گفت: «عراق به حمایت نظامی مستقیم در عرصه میدانی نیاز ندارد؛ اما برای مبارزه با داعش هنوز به کمک‌های آمریکا نیازمند است.» «الکاظمی» که قرار است این هفته به آمریکا سفر کند، درباره اینکه حامل پیامی از تهران به واشنگتن است، گفت: «من نقش پستی‌چی را در عراق ایفا نمی‌کنم!»

◀ از تولید جنگنده تا خط تولید موتور جت بومی / وزیر دفاع اعلام کرد: «امیدواریم تا پایان سال سه فروند جنگنده کوثر تحویل نیروی هوایی ارتش دهیم. همچنین در آینده نزدیک خط تولید موتور جت بومی «اوج» را نیز راه‌اندازی می‌کنیم.»

◀ دشمن‌سازی برای جلب آرای عمومی / «مک‌کانل»، سناتور ارشد آمریکایی گفت: «روسیه، چین، ایران و سایر بازیگران خارجی به دنبال اثرگذاری در سیاست ما، دخالت در انتخاباتمان و ایجاد ترس و تفرقه میان آمریکایی‌ها هستند. نمی‌توانیم اجازه بدهیم آن‌ها بیش از این بین ما تفرقه بیندازند.»

◀ احکام سیاسی (سؤال ۲۳): اگر مطلبی را در سخنرانی بیان کنیم و بعد مشخص شود از اساس کذب بوده است، از نظر شرعی گوینده مطلب برای جبران باید چه کند؟ پاسخ: تا صحت مطالب محرز نشده باشد، نباید آن را بیان کند و چنانچه مطلبی بیان شد و خلافش ثابت گردید، به هر نحو ممکن باید اصلاح نماید.